

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2

**Academic Administration of School Administrators
under the Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2**

ศิริรัตน์ สิทธิพล¹, ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง², ทรงยศ แก้วมงคล³

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ,
sirirat.sitt@northbkk.ac.th

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

³อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา และ (3) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่าง กำหนดจากตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970) ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำนวน 298 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test One-way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมาคือ การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. แนวทางในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leader) ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การพัฒนาอย่างเป็นระบบ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างยั่งยืน. มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของครูชุมชนและผู้ปกครองใช้มาตรฐานการเรียนรู้เป็นฐานพัฒนาการจัดการเชิงรุกใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่าง

เหมาะสมมีการนิเทศติดตามแบบกัลยาณมิตรและส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

คำหลัก: การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were: (1) to study the level of academic administration of school administrators under the Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2; (2) to compare teachers' opinions toward academic administration, classified by gender, educational level, work experience, and school size; and (3) to explore guidelines for academic administration. The sample consisted of 298 teachers working in schools under the Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan (1970) table, and stratified random sampling was employed. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.80 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.93. The statistical methods used for data analysis included mean, standard deviation, t-test, and F-test One-way ANOVA.

The research findings were as follows: 1. The overall and individual aspects of academic administration were at a high level. The highest mean score was found in the development of instructional media, innovation, and educational technology, followed by learning management process development and curriculum development, respectively. 2. The comparison of teachers' opinions revealed no statistically significant differences at the .05 level when classified by gender, educational level, work experience, and school size. 3. The guidelines for academic administration indicated that school administrators play a crucial role as instructional leaders, emphasizing participation from all stakeholders, systematic development, and the application of technology to enhance the quality of learning management and students' academic achievement sustainably. Emphasis should be placed on collaboration among teachers, communities, and parents, the use of learning standards as a foundation for active learning management, appropriate use of media and technology, supportive supervision, and continuous professional development of teachers to sustainably improve educational quality.

Keywords: Academic Administration, School Administrators, Primary Schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ ส่งผลให้สังคมเกิดความผันผวนและความท้าทายที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ระบบการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะกลไกหลักของการพัฒนาประเทศ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพรอบด้าน มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และการปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของโลกยุคใหม่ นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 111 โรงเรียน ครอบคลุมระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ภาระงานของผู้บริหารที่มากเกินไป การขาดความเป็นระบบในการดำเนินงาน การพัฒนาบุคลากรที่ไม่ต่อเนื่อง และการมอบหมายงานวิชาการให้บุคลากรที่ไม่มีอำนาจตัดสินใจโดยตรง ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนยังไม่บรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งยังมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าที่กำหนดแม้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จะได้ดำเนินมาตรการยกระดับคุณภาพการศึกษา เช่น การพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย จึงกำหนดให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยมุ่งศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (2) การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ (3) การวัดและประเมินผล (4) การนิเทศการศึกษา และ (5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ และยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

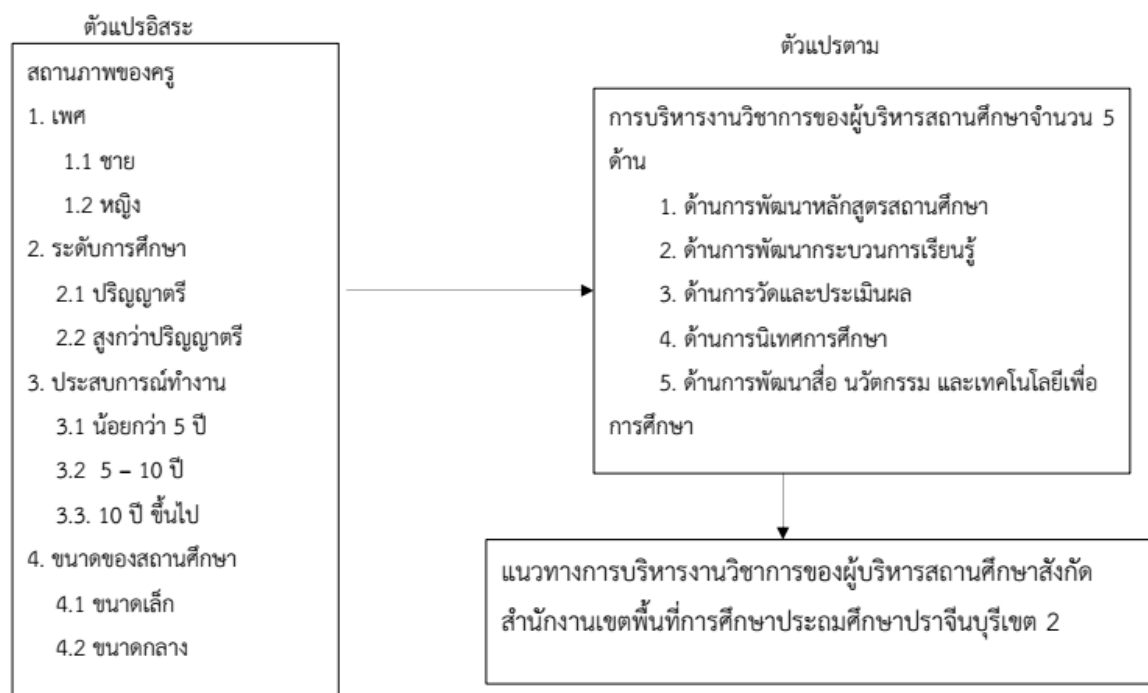
1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อส่งเสริมครูวิชาการให้มีทักษะในการปฏิบัติงานและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิด

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามแนวความคิดการบริหารงานวิชาการที่กำหนดเป็นแนวความคิด 5 ด้านโดยสังเคราะห์จากกระทรวงศึกษาธิการ (2546: 33-34) นัฐพล พันโน (2566: 96 กิตติชัย อาจหาญ (2565: 70 พรสวรรค์ เหลาเวียง (2564: 14) ไชยา หานุภาพ (2564: 13) ดังภาพประกอบ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

ครูที่มี เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 ในปีการศึกษา 2568 รวมทั้งสิ้น 1,311 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 ในปีการศึกษา 2568 ได้จำนวนทั้งสิ้น 298 คน โดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970) สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้ขนาดจำนวนทั้งสิ้น 298 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 มีข้อความแบ่งเป็น 5 ด้าน 50 ข้อ

ขั้นตอนการสร้าง พัฒนา และปรับปรุงเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

2. ศึกษาและเลือกวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามโครงสร้างเนื้อหาแบบสอบถาม จำนวน 50 ข้อ แล้วตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขด้วยตนเอง

4. นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะจากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดคะแนนไว้

ถ้าได้ค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ (IOC: Index of Item Objectives Congruence) ถ้าต่ำกว่านั้นต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน

7. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ยื่นหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือ จากผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามโดยรูปแบบ Google Form เพื่อสร้างแบบสอบถาม Online ขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามแบบ Online และได้รับแบบสอบถามจำนวน 298 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามมาบันทึกข้อมูลลงรหัส
3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน
4. วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยค่าที (t-test) และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ตามวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe's Method) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
6. ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ นำมาจัดกลุ่มของคำตอบแล้วเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
2. หาค่าสถานภาพส่วนบุคคลใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
3. หาค่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ใช้ ทดสอบค่าที (Independent t-test) ในการเปรียบเทียบตัวแปรเพศ และตัวแปรระดับการศึกษา ส่วนตัว แปรประสบการณ์การทำงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสามารถนำเสนอในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2 ในภาพรวม

การบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.24	0.310	มาก	5
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.33	0.350	มาก	3
3. ด้านการวัดและประเมินผล	4.36	0.398	มาก	2
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.28	0.390	มาก	4
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.61	0.468	มาก	1
รวม	4.36	0.301	มาก	

จากตาราง 1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.301) และทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.468) รองลงมา ได้แก่ การวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.398) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.350) การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.390) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.3010) ตามลำดับ

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา ประสพการณ์ทำงานดังตาราง

การบริหารงานวิชาการ	เพศ		ระดับการศึกษา		ประสพการณ์ทำงาน		ขนาดสถานศึกษา	
	t	p-value	t	p-value	F	p-value	t	p-value
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.500	.001**	0.835	.405	1.424	.243	-0.098	.922
2. ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.201	.002**	1.732	.084	1.913	.149	0.815	.416
3. ด้านการวัดและประเมินผล	2.824	.005**	2.567	.029*	0.371	.691	0.861	.390
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.113	.035*	1.069	.286	0.245	.783	0.634	.527
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	6.131	.000**	-0.075	.940	0.958	.385	0.861	.390
โดยรวม	4.482	.000**	1.233	.219	0.225	.798	0.830	.407

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า

ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สำหรับด้านการนิเทศการศึกษา พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสพการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา (\bar{X}) และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

2. จากการวิเคราะห์ตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา สามารถสรุปผลเชิงวิจัยได้ดังนี้

เพศ ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 4.482, p = .000$) ระดับการศึกษา ครูที่มีระดับ การศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ($t = 1.233, p = .219$) ประสบการณ์ทำงาน ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.225, p = .798$) ขนาดสถานศึกษา ครูที่ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ($t = 0.830, p = .407$)

3. แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่ามีทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ ด้าน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการ นิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาผลการศึกษานโยบาย การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ชุมชน และผู้ปกครอง พร้อมกำกับติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการ พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก รวมทั้งสนับสนุนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู นอกจากนี้ยังส่งเสริมการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพ จริง มีการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ และสนับสนุนการใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

1. ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ดังต่อไปนี้ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรและมาตรฐาน การศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ที่ระบุว่างาน วิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา และเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ แนวคิดของ กัญญาณัฐ ตรีผลพันธ์ุ (2566) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้อง ดำเนินการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทุกองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัด กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของผู้บริหารในฐานะ ผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leader) ที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุน การใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ที่ระบุว่า การจัดหาและ พัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่ ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

1.1 ผลด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการบูรณาการหลักสูตรกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และการเปิดโอกาสให้ชุมชน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแสดงถึงการบริหารหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษาและความต้องการของสังคม นอกจากนี้ ผู้บริหารยังส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำและ พัฒนาหลักสูตร รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู อันเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้มี คุณภาพ ขณะเดียวกัน การนำผลการประเมินหลักสูตรมาปรับปรุงพัฒนา การจัดสรรงบประมาณและ

ทรัพยากร ตลอดจนการกำกับติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ล้วนสะท้อนถึงบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยรวมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญาณัฐ ตรีผลพันธ์ุ (2566) ศึกษาเพื่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดบ่อน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ว่าการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุรินทร์วรวิทย์ พ่วนอยู่ (2566) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน ที่พบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนหลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.2 ผลด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการผลักดันแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาในปัจจุบันที่มุ่งพัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 รองลงมาคือ การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการส่งเสริมให้ครูสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์และความร่วมมือระหว่างผู้เรียน สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และให้ความสำคัญกับการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิด การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างรอบด้านนอกจากนี้ ผู้บริหารยังส่งเสริมให้ครูใช้การประเมินผลเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้และการสอนอย่างเหมาะสม รวมถึงการบูรณาการหลักสูตรกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและชีวิตจริง แสดงให้เห็นถึงการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับบริบทจริงของผู้เรียน อันจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพในลำดับถัดมา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู การนิเทศ ติดตาม และให้คำแนะนำแก่ครูอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน สะท้อนถึงบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภายในสถานศึกษา ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แม้ยังอยู่ในระดับมาก คือ การสนับสนุนให้ครูใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ อาจเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านทรัพยากร งบประมาณ หรือความพร้อมของ

ครูบางส่วน อย่างไรก็ตาม ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากยังแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนัก และให้การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่องโดยสรุป ผลการวิจัย สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ใน หลากหลายมิติ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของ หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌพรรษภรณ์ ชัยพรม (2565) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร 2) ซึ่งพบว่าด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้เป็นหนึ่งในด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาท ในการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงการใช้แนวคิด การเรียนรู้เชิงรุกในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

1.3 ผลด้านการวัดและประเมินผลผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการวัด และประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการวัดและ ประเมินผลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกประเด็น แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับ การประเมินผลการเรียนรู้ในมิติที่หลากหลาย โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การให้ความสำคัญกับการ วัดผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และการส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่ หลากหลายและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สะท้อนถึงแนวคิดการประเมินที่มุ่งเน้นสมรรถนะและ การเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้บริหารยังสนับสนุนให้ครูออกแบบการประเมินที่เน้นทักษะ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัด และประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ขณะเดียวกัน การส่งเสริมให้ครูนำผล และข้อมูลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การวางแผนพัฒนาผู้เรียนรายบุคคลและราย กลุ่ม รวมถึงการสะท้อนและปรับปรุงวิธีการประเมินอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงการใช้การประเมินเพื่อ พัฒนา (Assessment for Learning) อย่างเป็นระบบ ส่วนการกำกับ ติดตาม การให้คำแนะนำในการจัดทำ เครื่องมือวัดผล และการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการประเมินระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง แม้จะมี ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าประเด็นอื่นเล็กน้อย แต่ยังอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการ ขับเคลื่อนระบบการวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพและเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านสอดคล้อง กับแนวคิดของ ญาณิภรณ์ ศรีชมภู ได้ทำวิจัยเพื่อศึกษา ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารกับการ บริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ภาพรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก ที่เน้นว่าการวัดและประเมินผลควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วม เพื่อให้การประเมินสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างรอบด้านและเป็นธรรม

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษาผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศ การศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกประเด็น แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญ

กับการนิเทศในฐานะเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมการนิเทศแบบร่วมมือระหว่างครู ซึ่งสะท้อนถึงแนวคิดการทำงานเป็นทีมและการพัฒนาคุณภาพการสอนอย่างเป็นระบบ รองลงมาคือ การส่งเสริมให้มีการประเมินผลและติดตามประสิทธิภาพของการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และการจัดให้มีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ แสดงถึงความมุ่งมั่นของผู้บริหารในการขับเคลื่อนกระบวนการนิเทศให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน นอกจากนี้ ผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับการติดตามผลการนิเทศและนำไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการส่งเสริมให้ครูใช้ผลการนิเทศเป็นข้อมูลสะท้อนการพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการนิเทศเพื่อพัฒนา (Supervision for Improvement) ขณะเดียวกัน การสนับสนุนการนิเทศแบบกัลยาณมิตร การเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพตามผลการนิเทศ ล้วนสะท้อนถึงบรรยากาศการนิเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน ส่วนประเด็นการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แม้จะมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าประเด็นอื่น แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารยังคงมีบทบาทในการให้คำปรึกษาเชิงวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยสรุป ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีส่วนร่วม และมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้เรียนอย่างแท้จริงผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร บุญถนอม (2565) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาธรรมศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าการนิเทศการศึกษาเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนให้เห็นว่าการนิเทศที่มีคุณภาพและต่อเนื่องสามารถส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียน

1.5 ผลด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญผลการวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกประเด็น แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการใช้สื่อและเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน สะท้อนถึงบทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนให้ครูกำหนดถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและความสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ การส่งเสริมการบูรณาการสื่อและเทคโนโลยีเข้ากับหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งแสดงถึงการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้เชิงระบบและสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับการจัดหาและพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึงการส่งเสริมให้ครูออกแบบสื่อที่เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ และการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน การส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู และการติดตามประเมินผลการใช้สื่อและนวัตกรรม ล้วนสะท้อนถึงกระบวนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง แม้ประเด็นการสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้จะมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับประเด็นอื่น แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียนอย่างชัดเจน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ และครอบคลุม ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ ฐักิจ (2566) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า โดยรวมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและมีความพร้อมในการบริหารจัดการงานวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขตสองจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดสถานศึกษา

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความเห็นว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่วนด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องบางส่วนกับงานวิจัยของ ธนากร ศรีอุทธา (2566) ที่พบว่า แม้โดยภาพรวมจำแนกตามเพศจะไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบางด้าน สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยด้านเพศอาจส่งผลกระทบต่อรับรู้ในมิติย่อยของการบริหารงานวิชาการดังนั้น อาจสรุปได้ว่า แม้งานวิจัยส่วนใหญ่จะพบว่าเพศไม่ใช่ปัจจัยสำคัญ แต่ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 เพศเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับบริบททางสังคม วัฒนธรรมองค์กร และรูปแบบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว.

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความเห็นว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้าน

การวัดและประเมินผลที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ระดับการศึกษาไม่ได้เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการรับรู้ภาพรวมของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษามีแนวทาง นโยบาย และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทำให้ครูทุกระดับการศึกษารับรู้การบริหารงานในทิศทางเดียวกัน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญ์ภูษิตชฎานันท์ ชราชาติ (2565) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเมืองชล 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งพบว่า เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาไม่ใช่ตัวแปรที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านการวัดและประเมินผลที่ระดับ .05 ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของญ์ภูษิตชฎานันท์ ชราชาติ ที่ไม่พบความแตกต่างในรายด้าน ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า ด้านการวัดและประเมินผลเป็นมิติที่ต้องอาศัยความรู้เชิงวิชาการเฉพาะทาง และความเข้าใจในหลักการประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าอาจมีมุมมองเชิงลึกหรือเกณฑ์ในการพิจารณาที่แตกต่างจากครูระดับปริญญาตรี ดังนั้นโดยภาพรวมผลการวิจัยครั้งนี้จึงมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของญ์ภูษิตชฎานันท์ ชราชาติ ในประเด็นที่ระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นโดยรวมต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แต่มีข้อค้นพบเพิ่มเติมในมิติด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญขององค์ความรู้เฉพาะด้านที่อาจมีอิทธิพลต่อการรับรู้และการประเมินการบริหารงานวิชาการในบางมิติ.

2.3 ครูที่มีมีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2 ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์ทำงานไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้หรือความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการบริหารงานที่เป็นระบบ มีการกำหนดนโยบาย แผนงาน และกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน ครูทุกคนไม่ว่าจะมีประสบการณ์มากหรือน้อยจึงรับรู้และประเมินผลการบริหารงานไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันดำเนินการภายใต้กรอบนโยบาย มาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้ครูทุกคนไม่ว่าจะมี

ประสบการณ์มากหรือน้อย ได้รับข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และรับรู้แนวทางการบริหาร ในลักษณะเดียวกัน อีกทั้งการทำงานในรูปแบบทีม การประชุมวางแผน และการกำกับติดตามอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ความคิดเห็นของครุมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้จึงมีความ สอดคล้องกับผลการศึกษาของศรีัญญา เหล่าลาด (2565) ที่ชี้ให้เห็นว่า ประสบการณ์การทำงานไม่ส่งผล ให้ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนถึงความเป็น มาตรฐานและความเสมอภาคในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา.

2.4 ครูที่ปฏิบัติงานสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีความเห็นต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แม้บริบทด้าน ทรัพยากรหรือจำนวนบุคลากรของสถานศึกษาจะแตกต่างกัน แต่ผู้บริหารสามารถดำเนินการบริหารงาน วิชาการตามกรอบมาตรฐานเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการขับเคลื่อนนโยบายด้านการจัดการ เรียนการสอน การวัดและประเมินผล การใช้สื่อเทคโนโลยี การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาหลักสูตร มีแนวทางที่ชัดเจนและเป็นระบบ ส่งผลให้การรับรู้ของครูในสถานศึกษาขนาดต่างกันเป็นไปในทิศทาง เดียวกันดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้จึงมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลลักษณ์ ภูมิ (2566) ที่ชี้ให้เห็นว่า ขนาดของสถานศึกษาไม่ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนถึงความเป็นมาตรฐานและ ความเสมอภาคในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.

3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ชุมชน และผู้ปกครอง ในการพัฒนาหลักสูตร โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเป็นฐานสำคัญในการออกแบบและปรับปรุง หลักสูตร สนับสนุนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน มีการกำกับ ติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ รวมถึงจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร อย่างเพียงพอ เพื่อให้การบริหารหลักสูตรมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อบริบทท้องถิ่น

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered Approach) โดยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่าง ระหว่างบุคคล และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีการบูรณาการความรู้กับชีวิต จริงและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควบคู่กับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้อย่าง

ต่อเนื่อง ตลอดจนสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู (Professional Learning Community: PLC) เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

3.3 ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) มีการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งสนับสนุนการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และวางแผนพัฒนาผู้เรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการสะท้อนผลการเรียนรู้

3.4 ด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้บริหารดำเนินการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยเน้นการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมและกัลยาณมิตร ส่งเสริมการสะท้อนผลการปฏิบัติงานและการพัฒนาตนเองของครู มีการติดตาม ประเมินผล และนำผลการนิเทศไปใช้วางแผนพัฒนาวิชาชีพอย่างเหมาะสม ตลอดจนปรับปรุงกระบวนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3.5 ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา

ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน มีการจัดหาและพัฒนาทรัพยากรดิจิทัล ส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีของครู และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ มีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งบูรณาการสื่อและเทคโนโลยีเข้ากับหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ นำผลไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มทรัพยากรที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น โดยจัดอบรมพัฒนาศักยภาพครูและสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพครูในการสร้างและใช้เครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ เพื่อให้การประเมินสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนารูปแบบและเครื่องมือการวิจัยให้มีความหลากหลายและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เช่น การใช้แบบสัมภาษณ์ การสังเกต หรือการสนทนากลุ่มร่วมกับแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และสะท้อนสภาพการบริหารงานวิชาการได้อย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น
2. ควรขยายขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมสถานศึกษาในหลายเขตพื้นที่การศึกษา หรือเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เพื่อให้ผลการวิจัยมีความหลากหลาย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวางและมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น
3. ควรศึกษาปัจจัยหรือแนวทางการพัฒนาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ภาวะผู้นำ การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา หรือการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น.

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *กฎกระทรวงว่าด้วยแนวทางการพัฒนาและจัดการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัญญาณัฐ ตรีผลพันธ์. (2566). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดบ่อน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 (การค้นคว้าอิสระ)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- จิราพร บุญถนอม. (2565). *การศึกษากาการบริหารงานวิชาการที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาธรรมศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1*. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ณัฐชญาณันท์ ชราชิต. (2565). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสหวิทยา เขตเมืองชล 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ณพรธรรณ ชัยพรม. (2565). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร*. การค้นคว้า อิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- ญาณีภรณ์ ศรีชมภู. (2566). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา.

- ธนากร ศรีอุทธา. (2566). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอลัดทิบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- บุรินทร์วรวิทย์ พ่วนอุ้ย. (2566). *การบริหารงานวิชาการโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. พิมพ์ดี.
- วิไลลักษณ์ ฐักิจ. (2566). *การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาภูมิภุมราชวิทยาลัย.
- ศรัญญา เหล่าลาด. (2565). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. (2568). *รายงานผลการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ 2568*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.